

EIROPAS PADOMES KONVENCIJA NR. 73
PAR TIESVEDĪBAS NODOŠANU KRIMINĀLLIETĀS

Strasbūra, 1972. gada 15. maijs

ETS No 73

European Convention on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras parakstījušās šo Konvenciju,

- apzinādamās, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt ciešāku vienotību starp dalībvalstīm,
- vēlēdamās pilnveidot darbu, ko tās jau paveikušas krimināltiesību jomā, lai panāktu lielāku taisnīgumu un efektivitāti sankciju piemērošanā,
- uzskatīdamas, ka šā mērķa sasniegšanai ir lietderīgi savstarpējas uzticēšanās garā nodrošināt kriminālprocesa norisi starptautiskā līmenī, it īpaši lai novērstu problēmas, ko rada kompetenču sadalījuma konflikti,

ir vienojušās:

I SADAĻA

Terminu skaidrojums

1. pants

Šīs Konvencijas izpratnē:

(a) "nodarījums" ir krimināli sodāma darbība vai bezdarbība un tādas darbības vai bezdarbība, uz kuru attiecas šīs Konvencijas III pielikumā minētās tiesību normas, ar nosacījumu, ka gadījumos, kad nodarījuma izskatīšana ir administratīvas institūcijas kompetencē, personai ir tiesības griezties tiesā;

(b) "sankcija" nozīmē jebkuru sodu vai citu līdzekli, kas tiek piemērots vai pasludināts attiecībā uz nodarījumu vai uz kādu III pielikumā minēto tiesību normu pārkāpumu.

II SADAĻA

Kompetence

2. pants

1. Šīs Konvencijas darbības ietvaros katra Līgumslēdzēja valsts saskaņā ar savas valsts kriminālās likumdošanas aktiem ir tiesīga veikt kriminālvajāšanu par katru nodarījumu, attiecībā uz kuru piemērojami citas Līgumslēdzējas valsts likumdošanas akti.

2. Tiesības, kas Līgumslēdzējai valstij piešķirtas, vienīgi pamatojoties uz šā panta 1. punktu, atļauts izmantot, tikai balstoties uz citas Līgumslēdzējas valsts lūgumu veikt tiesvedību.

3. pants

Katra Līgumslēdzēja valsts, kura saskaņā ar saviem likumdošanas aktiem ir tiesīga veikt kriminālvajāšanu nodarījuma gadījumā, šīs Konvencijas darbības ietvaros var atteikties vai atturēties no tiesvedības veikšanas attiecībā uz aizdomās turēto personu, kura tiek vai tiks krimināli vajāta par to pašu nodarījumu citā Līgumslēdzējā valstī. Attiecībā uz 21. panta 2. punktu katrs šāds lēmums par atteikšanos vai atturēšanos no tiesvedības veikšanas ir pagaidu lēmums līdz galīgā lēmuma pieņemšanai otrajā Līgumslēdzējā valstī.

4. pants

Lūguma Saņēmējvalstij ir jāpārtrauc vienīgi saskaņā ar 2. pantu veiktā tiesvedība, ja tai kļūst zināms, ka saskaņā ar Pieprasītājvalsts likumdošanas aktiem ir izbeigušās tiesības piemērot sodu, kam par iemeslu ir citi apstākļi, nevis laika ierobežojumi, kas tiek īpaši regulēti 10. panta (c) punktā, 11. panta (f) un (g) punktā, 22., 23. un 26. pantā.

5. pants

Šīs Konvencijas III sadaļas noteikumi neierobežo lūguma Saņēmējvalsts tiesības attiecībā uz kriminālvajāšanu, ko nosaka tās likumdošanas akti.

III SADAĻA

Tiesvedības nodošana

1. nodaļa

Lūgums veikt tiesvedību

6. pants

1. Kad saskaņā ar Līgumslēdzējas valsts likumdošanas aktiem persona tiek turēta aizdomās par nodarījuma izdarīšanu, šī valsts var lūgt citu Līgumslēdzēju valsti veikt tiesvedību šajā Konvencijā noteiktajās lietās un kārtībā.

2. Līgumslēdzējas valsts kompetentajām institūcijām ir jāapsver iespēja lūgt citu Līgumslēdzēju valsti veikt tiesvedību, ja šāda iespēja ir paredzēta šajā Konvencijā.

7. pants

1. Lūguma Saņēmējvalsts nedrīkst veikt tiesvedību gadījumos, kad nodarījums, sakarā ar kuru tiek lūgts veikt tiesvedību, netiktu uzskatīts par nodarījumu, ja tas būtu izdarīts tās teritorijā un ja šajā gadījumā likumpārkāpējs nebūtu saucams pie atbildības arī saskaņā ar tās likumdošanas aktiem.

2. Ja nodarījumu izdarījusi persona ar valstisku statusu vai tas izdarīts pret personu, institūciju vai jebko citu, kam ir valstisks statuss Pieprasītājvalstī, tad lūguma Saņēmējvalstī šis nodarījums uzskatāms par tādu, ko izdarījusi persona ar valstisku statusu vai kas ir izdarīts pret šādu personu, institūciju vai jebko citu, kas lūguma Saņēmējvalstī atbilst tam, pret ko nodarījums faktiski ir izdarīts.

8. pants

1. Katra Līgumslēdzēja valsts var lūgt citu Līgumslēdzēju valsti veikt tiesvedību vienā vai vairākos no šādiem gadījumiem:

(a) ja aizdomās turētā persona regulāri uzturas lūguma Saņēmējvalstī;

(b) ja aizdomās turētā persona ir lūguma Saņēmējvalsts pilsonis vai ir tajā dzimusi;

(c) ja aizdomās turētā persona lūguma Saņēmējvalstī izcieš vai tai ir jāizcieš sods, kas saistīts ar brīvības atņemšanu;

(d) ja lūguma Saņēmējvalstī pret aizdomās turēto personu tiek veikta tiesvedība par to pašu nodarījumu vai citiem nodarījumiem;

(e) ja tā uzskata, ka tiesvedības nodošana ir nepieciešama patiesības noskaidrošanai, un it īpaši gadījumos, kad svarīgākie pierādījumi atrodas lūguma Saņēmējvalstī;

(f) ja tā uzskata, ka soda izpilde, ja šāds sods tiktu piespriests, lūguma Saņēmējvalstī uzlabos notiesātās personas sociālās rehabilitācijas iespējas;

(g) ja tā uzskata, ka nav iespējams nodrošināt aizdomās turētās personas klātbūtni tiesas procesā Pieprasītājvalstī un ka ir iespējams nodrošināt tās personīgu klātbūtni tiesas procesā lūguma Saņēmējvalstī,

(h) ja tā uzskata, ka pati nevar, pat izmantojot tiesības piemērot izdošanu, izpildīt sodu, ja tāds tiktu piespriests, un ka lūguma Saņēmējvalstij tas ir iespējams.

2. Ja galīgais sods pret aizdomās turēto personu piespriests kādā no Līgumslēdzējām valstīm, šī valsts var lūgt nodot tiesvedību vienā vai vairākos šā panta 1. punktā minētajos gadījumos tikai tad, ja tā pati nevar, pat izmantojot tiesības piemērot izdošanu, izpildīt piespriesto sodu un ja otra Līgumslēdzēja valsts principā nepieņem izpildīšanai ārvalstīs pieņemtos spriedumus vai atsakās izpildīt konkrēto sodu.

9. pants

1. Lūguma Saņēmējvalsts kompetentajām institūcijām ir jāizskata saskaņā ar iepriekšējo pantu prasībām izteikts lūgums veikt tiesvedību. Šīs institūcijas atbilstoši savas valsts likumdošanas aktiem izlemj, kādas darbības būtu veicamas sakarā ar attiecīgo lūgumu.

2. Ja lūguma Saņēmējvalsts likumdošanas akti paredz, ka sodu par nodarījumu uzliek administratīva institūcija, šai valstij par to pēc iespējas ātrāk jāinformē Pieprasītājvalsts, izņemot gadījumus, kad lūguma Saņēmējvalsts ir iesniegusi paziņojumu šā panta 3. punktā noteiktajā kārtībā.

3. Jebkurai Līgumslēdzējai valstij ir tiesības laikā, kad tiek parakstīta šī Konvencija vai iesniegts tās ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokuments, kā arī jebkurā laikā vēlāk iesniegt Eiropas Padomes ģenerālsekretāram paziņojumu, kurā norādīti apstākļi, kādos attiecīgās valsts likumdošanas akti atļauj, ka sodu par noteiktiem nodarījumiem uzliek administratīva institūcija. Šāds paziņojums aizstāj šā panta 2. punktā paredzēto informēšanu.

10. pants

Lūguma Saņēmējvalsts neizpilda lūgumu, ja:

- (a) tas neatbilst 6. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta noteikumiem;
- (b) tiesvedības uzsākšana ir pretrunā ar 35. panta noteikumiem,
- (c) lūguma iesniegšanas brīdī kriminālās tiesvedības veikšanai noteiktais termiņš Pieprasītājvalstī saskaņā ar tās likumdošanas aktiem ir jau izbeidzies.

11. pants

Papildus 10. pantā paredzētajiem gadījumiem lūguma Saņēmējvalsts drīkst atteikties pieņemt lūgumu kopumā vai kādu tā daļu tikai vienā vai vairākos no šādiem gadījumiem:

- (a) ja tā uzskata, ka lūguma pamatojums saskaņā ar 8. pantu nav pietiekams;
- (b) ja aizdomās turētā persona neuzturas lūguma Saņēmējvalstī regulāri;
- (c) ja aizdomās turētā persona nav lūguma Saņēmējvalsts pilsonis un nebija tās pastāvīgs iedzīvotājs nodarījuma izdarīšanas brīdī;
- (d) ja tā uzskata, ka nodarījumam, sakarā ar kuru tiek lūgts veikt tiesvedību, ir politisks, izteikti militārs vai finansiāls raksturs;
- (e) ja tā uzskata, ka ir pietiekams pamats domāt, ka lūgums veikt tiesvedību iesniegts rasistisku, reliģisku, nacionālu vai politisku motīvu dēļ;
- (f) ja šim nodarījumam ir piemērojami šīs valsts likumdošanas akti un ja saskaņā ar tiem lūguma saņemšanas brīdī tiesvedības veikšana nebija iespējama termiņa izbeigšanās dēļ. Šādā gadījumā nav piemērojams 26. panta 2. punkts;
- (g) ja tās tiesības nosaka vienīgi 2. pants un ja saskaņā ar šīs valsts likumdošanas aktiem lūguma saņemšanas brīdī tiesvedības veikšana nav iespējama termiņa izbeigšanās dēļ, ievērojot termiņa pagarināšanu par sešiem mēnešiem saskaņā ar 23. panta noteikumiem;
- (h) ja pārkāpums izdarīts ārpus Pieprasītājvalsts teritorijas;
- (i) ja tiesvedības veikšana būtu pretrunā ar lūguma Saņēmējvalsts starptautiskajām saistībām;
- (j) ja tiesvedības veikšana būtu pretrunā ar lūguma Saņēmējvalsts tiesību sistēmas pamatprincipiem;
- (k) ja Pieprasītājvalsts ir pārkāpusi šajā Konvencijā noteikto procesuālo kārtību.

12. pants

1. Lūguma Saņēmējvalstij jāatsauc sava piekrišana lūgumam, ja pēc tam, kad tā ir piekritusi, atklājas kāds no šīs Konvencijas 10. pantā minētajiem nosacījumiem, kas ir pamats lūguma neizpildīšanai.

2. Lūguma Saņēmējvalsts var atsaukt savu piekrišanu lūgumam, ja:

- (a) atklājas, ka šajā valstī nav iespējams nodrošināt aizdomās turētās personas klātbūtni tiesas procesā vai ka tajā nav iespējams izpildīt jebkuru sodu, kuru varētu piespriest;
- (b) ja pirms lietas nodošanas tiesai atklājas kāds no 11. pantā minētajiem nosacījumiem, kas ir pamats atteikumam vai
- (c) citos gadījumos ar Pieprasītājvalsts piekrišanu.

2. nodaļa

Nodošanas kārtība

13. pants

1. Visi šajā Konvencijā paredzētie lūgumi iesniedzami rakstveidā. Tos nosūta un visu šīs Konvencijas īstenošanai nepieciešamo sazināšanos veic vai nu Pieprasītājvalsts Tieslietu ministrija ar lūguma Saņēmējvalsts Tieslietu ministriju, vai arī tieši attiecīgo valstu kompetentās institūcijas saskaņā ar īpašu vienošanos. Atbildes sniedzamas, izmantojot tos pašus kanālus.
2. Ārkārtējos gadījumos lūgumus var nosūtīt un sazināšanos veikt ar Starptautiskās kriminālpolicijas organizācijas (INTERPOL) starpniecību.
3. Ikviens Līgumslēdzēja valsts var nosūtīt Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu, kurā tā dara zināmu savu nodomu, ciktāl tas attiecas uz šo valsti, ka tā noteiks citu sazināšanās kārtību, kas atšķirsies no šā panta 1. punktā paredzētās kārtības.

14. pants

Ja Līgumslēdzēja valsts uzskata, ka citas Līgumslēdzējas valsts iesniegtā informācija nav pietiekama, lai tiktu piemērota šī Konvencija, tai ir jāpieprasa nepieciešamā papildinformācija. Tā drīkst noteikt arī konkrētu termiņu šādas informācijas saņemšanai.

15. pants

1. Līdz ar lūgumu veikt tiesvedību ir jāiesniedz krimināllietas oriģināls vai tās apliecināts noraksts un visi citi nepieciešamie dokumenti. Taču gadījumā, ja aizdomās turētā persona atrodas ieslodzījumā saskaņā ar V sadaļas noteikumiem un Pieprasītājvalsts nevar nosūtīt šos dokumentus vienlaikus ar lūgumu veikt tiesvedību, tos var nosūtīt vēlāk.
2. Turklāt Pieprasītājvalstij rakstveidā jāinformē lūguma Saņēmējvalsts par katru procesuālo darbību vai citiem pasākumiem, kas pēc lūguma nosūtīšanas veikti Pieprasītājvalstī, ja tiem ir nozīme procesā. Šādai informācijai jāpievieno visi nepieciešamie dokumenti.

16. pants

1. Lūguma Saņēmējvalstij nekavējoties jāinformē Pieprasītājvalsts par savu lēmumu attiecībā uz iesniegto lūgumu veikt tiesvedību.

2. Lūguma Saņēmējvalstij arī jāinformē Pieprasītājvalsts par atteikšanos veikt tiesvedību vai lēmumu, kas pieņemts tiesvedības rezultātā. Pieprasītājvalstij rakstveidā jānosūta jebkura lēmuma apliecināts noraksts.

17. pants

Ja lūguma Saņēmējvalsts tiesības nosaka vienīgi 2. panta noteikumi, tai jāinformē aizdomās turētā persona par lūgumu veikt tiesvedību, lai dotu šai personai iespēju izteikt savu viedokli šajā jautājumā, pirms šī valsts pieņem lēmumu attiecībā uz lūgumu.

18. pants

1. Saskaņā ar šā panta 2. punktu tulkojumi netiek pieprasīti dokumentiem, kas saistīti ar šīs Konvencijas piemērošanu.

2. Ikviena Līgumslēdzēja valsts laikā, kad tiek parakstīta šī Konvencija vai iesniegti ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokumenti, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu, var paturēt sev tiesības pieprasīt tulkojumu pievienošanu minētajiem dokumentiem, izņemot 16. panta 2. punktā minētā rakstveida lēmuma norakstu. Citas Līgumslēdzējas valstis nosūta tulkojumus vai nu saņēmējvalsts valodā, vai vienā no Eiropas Padomes oficiālajām valodām, kuru norāda saņēmējvalsts. Taču šāda norāde nav obligāta. Citas Līgumslēdzējas valstis var piemērot savstarpējības principu.

3. Šis pants neierobežo nekādas prasības attiecībā uz lūgumu un tam pievienoto dokumentu tulkošanu, kurus nosaka līgumi vai vienošanās, kas ir spēkā pašlaik vai var tikt noslēgtas starp divām vai vairākām Līgumslēdzējām valstīm.

19. pants

Dokumentiem, kas tiek nosūtīti, īstenojot šo Konvenciju, nav nepieciešams autentiskuma apliecinājums.

20. pants

Līgumslēdzējas valstis cita citai nepieprasīs segt jebkādus izdevumus, kas radušies, īstenojot šo Konvenciju.

3. nodaļa

Sekas, kas rodas Pieprasītājvalstī sakarā ar lūgumu veikt tiesvedību

21. pants

1. Pēc tam, kad ir iesniegts lūgums veikt tiesvedību, Pieprasītājvalstij nav atļauts turpināt aizdomās turētās personas kriminālvajāšanu par nodarījumu, sakarā ar kuru tika lūgts veikt tiesvedību, vai izpildīt tai spriedumu, kas Pieprasītājvalstī bijis iepriekš pasludināts par šo nodarījumu. Līdz tam brīdim, kad tiek saņemts lūguma Saņēmējvalsts lēmums attiecībā uz lūgumu veikt tiesvedību, Pieprasītājvalsts saglabā tiesības veikt visus nepieciešamos kriminālvajāšanas pasākumus, taču tā nedrīkst lietu izskatīt tiesā vai, atkarībā no lietas apstākļiem, atļaut lēmumu lietā pieņemt kompetentai administratīvai institūcijai.

2. Pieprasītājvalsts atgūst tiesības veikt kriminālvajāšanu un izpildīt spriedumu, ja:

(a) lūguma Saņēmējvalsts informē to par lēmumu neizpildīt lūgumu saskaņā ar 10. pantu;

(b) lūguma Saņēmējvalsts informē to par lēmumu nepieņemt lūgumu saskaņā ar 11. pantu;

(c) lūguma Saņēmējvalsts informē to par lēmumu atsaukt piekrišanu lūgumam saskaņā ar 12. pantu;

(d) lūguma Saņēmējvalsts informē to par lēmumu neuzsākt tiesvedību vai to pārtraukt;

(e) tā atsauc savu lūgumu, pirms lūguma Saņēmējvalsts to ir informējusi par lēmumu izpildīt lūgumu.

22. pants

Ja saskaņā ar šīs sadaļas noteikumiem tiek iesniegts lūgums veikt tiesvedību, tiesvedības termiņš Pieprasītājvalstī tiek pagarināts par sešiem mēnešiem.

4. nodaļa

Sekas, kas rodas lūguma Saņēmējvalstī sakarā ar lūgumu veikt tiesvedību

23. pants

Ja lūguma Saņēmējvalsts tiesības nosaka vienīgi 2. panta noteikumi, tiesvedības veikšanas termiņš tajā tiek pagarināts par sešiem mēnešiem.

24. pants

1. Ja tiesvedības veikšanai abās valstīs ir nepieciešama sūdzības saņemšana, sūdzībai, kas iesniegta Pieprasītājvalstī, lūguma Saņēmējvalstī ir tāds pats juridiskais spēks kā tajā iesniegtai sūdzībai.
2. Ja sūdzība ir nepieciešama tikai lūguma Saņēmējvalstī, tā var uzsākt tiesvedību arī tad, ja šāda sūdzība nav iesniegta, ja persona, kurai ir tiesības to iesniegt, nav cēlusi iebildumus viena mēneša laikā no dienas, kad tā saņēmusi kompetentas institūcijas paziņojumu, kurā tā tiek informēta par tiesībām celt iebildumus.

25. pants

Lūguma Saņēmējvalstī par nodarījumu tiek piemērota šīs valsts likumdošanas aktos noteiktā sankcija, ja vien tie neparedz ko citu. Gadījumā, ja lūguma Saņēmējvalsts tiesības nosaka vienīgi 2. panta noteikumi, tajā pasludinātā sankcija nedrīkst būt bargāka par to, kas noteikta Pieprasītājvalsts likumdošanas aktos.

26. pants

1. Visām tiesvedības darbībām, kas veiktas Pieprasītājvalstī saskaņā ar tās likumiem un noteikumiem, lūguma Saņēmējvalstī ir tāds pats juridiskais spēks kā tās iestāžu veiktām darbībām ar noteikumu, ka šāda pielīdzināšana nepiešķir šādām darbībām lielāku pierādījumu spēku, kāds noteikts Pieprasītājvalstī.
2. Katrai darbībai, kas pārtrauc termiņa tecējumu un kas likumīgi izdarīta Pieprasītājvalstī, ir tādas pašas sekas arī lūguma Saņēmējvalstī un otrādi.

5. nodaļa

Pagaidu procesuālie līdzekļi lūguma Saņēmējvalstī

27. pants

1. Ja Pieprasītājvalsts paziņo par savu nodomu iesniegt lūgumu veikt tiesvedību un ja lūguma Saņēmējvalsts tiesības nosaka vienīgi 2. panta noteikumi, pēc Pieprasītājvalsts iesnieguma un saskaņā ar šo Konvenciju lūguma Saņēmējvalsts var veikt aizdomās turētās personas pagaidu apcietināšanu, ja:

(a) lūguma Saņēmējvalsts likumdošanas akti par šādu nodarījumu paredz ieslodzīšanu;

(b) ir pamats domāt, ka aizdomās turētā persona izvairīsies no izmeklēšanas vai mēģinās slēpt pierādījumus.

2. Iesniegumā par pagaidu apcietināšanu jānorāda, ka ir pieņemts lēmums par apcietinājuma piemērošanu vai kāds cits lēmums, kam ir tāds pats spēks un kas pieņemts saskaņā ar Pieprasītājvalsts likumdošanas aktos noteikto kārtību, tajā ietverama arī informācija par nodarījumu, sakarā ar kuru tiks iesniegts lūgums veikt tiesvedību, norādot, kad un kur šis nodarījums izdarīts, kā arī jādod pēc iespējas precīzs aizdomās turētās personas apraksts. Jāsniedz arī šīs lietas apstākļu izklāsts.

3. Iesniegumu par pagaidu apcietināšanu nosūta 13. pantā minētās Pieprasītājvalsts institūcijas tieši atbilstošajām lūguma Saņēmējvalsts institūcijām pa pastu vai telegrāfu vai jebkurā citā veidā, kas nodrošina pierādījumu saņemšanu rakstveidā vai kas ir pieņemams lūguma Saņēmējvalstij. Pieprasītājvalsts tiek nekavējoties informēta par iesnieguma izskatīšanas rezultātiem.

28. pants

Saņemot lūgumu veikt tiesvedību un dokumentus, kas minēti 15. panta 1. punktā, lūguma Saņēmējvalsts iegūst tiesības piemērot visus tos pagaidu procesuālos līdzekļus, to skaitā aizdomās turētās personas ieslodzīšanu un mantas izņemšanu, kādus varētu piemērot saskaņā ar tās likumdošanas aktiem, ja nodarījums, attiecībā uz kuru tiek lūgts veikt tiesvedību, būtu izdarīts tās teritorijā.

29. pants

1. 27. un 28. pantā paredzētos procesuālos pagaidu līdzekļus regulē šīs Konvencijas noteikumi un lūguma Saņēmējvalsts likumdošanas akti. Lūguma Saņēmējvalsts likumdošanas akti vai šī Konvencija arī nosaka apstākļus, kādos izbeidzas tiesības piemērot šādus līdzekļus.

2. Pagaidu procesuālo līdzekļu darbība izbeidzas 21. panta 2. punktā minētajos gadījumos.

3. Ieslodzītā persona obligāti atbrīvojama, ja tā apcietināta saskaņā ar 27. pantu un lūguma Saņēmējvalsts nav saņēmusi lūgumu veikt tiesvedību 18 dienu laikā no šīs personas apcietināšanas brīža.

4. Ieslodzītā persona obligāti atbrīvojama, ja tā apcietināta saskaņā ar 27. pantu un lūguma Saņēmējvalsts nav saņēmusi lūgumam veikt tiesvedību pievienojamos dokumentus 15 dienu laikā pēc tam, kad tā saņēmusi lūgumu veikt tiesvedību.

5. Termins ieslodzījumam, kas piemērots, vienīgi balstoties uz 27. pantu, nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 40 dienas.

IV SADAĻA

Kriminālās tiesvedības plurālisms

30. pants

1. Ikvienai Līgumslēdzējai valstij, kam pirms tiesvedības uzsākšanas vai tās gaitā attiecībā uz tādu nodarījumu, kuru tā neuzskata ne par politisku, ne arī par izteikti militāru nodarījumu, kļūst zināms par tiesvedību, kas tiek veikta citā Līgumslēdzējā valstī pret to pašu personu par to pašu nodarījumu, ir jāapsver jautājums par iespēju atteikties veikt tiesvedību vai to pārtraukt, vai nodot tiesvedības veikšanu otrai valstij.

2. Ja tā attiecīgajos apstākļos neuzskata par lietderīgu atteikties no tiesvedības veikšanas vai to pārtraukt, tai par to savlaicīgi jāinformē otra valsts, turklāt tas jebkurā gadījumā jāizdara, pirms tiek pieņemts spriedums pēc būtības.

31. pants

1. 30. panta 2. punktā norādītajā gadījumā attiecīgās valstis, katrā gadījumā izvērtējot 8. pantā minētos apstākļus, pēc iespējas centīsies vienoties, kura no tām turpinās veikt tiesvedību. Šādu konsultāciju laikā attiecīgās valstis atliks sprieduma pēc būtības pasludināšanu, tomēr to pienākums nav atlikt sprieduma pasludināšanu ilgāk par 30 dienām, skaitot no 30. panta 2. punktā paredzētā paziņojuma nosūtīšanas brīža;

2. Šā panta 1. punkta noteikumi nav saistoši:

(a) valstij, kas nosūta 30. panta 2. punktā paredzēto paziņojumu, ja galvenais tiesas process ir uzsākts apsūdzētā klātbūtnē pirms paziņojuma nosūtīšanas;

(b) valstij, kurai paziņojums adresēts, ja galvenais tiesas process ir uzsākts apsūdzētā klātbūtnē pirms paziņojuma saņemšanas.

32. pants

Lai noskaidrotu patiesību un lai piemērotu atbilstošo sankciju, attiecīgajām valstīm jāizlemj, vai ir lietderīgi, ka tikai viena no tām veic tiesvedību, un, ja tā, tad jācenšas vienoties, kura valsts to darīs, ja:

(a) vairāku būtiski atšķirīgu nodarījumu izdarīšanā, kas izskatāmi saskaņā ar katras valsts kriminālās likumdošanas aktiem, tiek aizdomās turēta viena un tā pati persona vai vairākas personas, kuras darbojušās saskaņoti;

(b) viena nodarījuma izdarīšanā, kas izskatāms saskaņā ar katras valsts kriminālās likumdošanas aktiem, tiek turētas aizdomās vairākas personas, kuras darbojušās saskaņoti.

33. pants

Visiem saskaņā ar 31. panta 1. punktu un 32. pantu pieņemtajiem lēmumiem attiecīgajās valstīs ir tādas pašas sekas, kādas rodas, nododot tiesvedību šajā Konvencijā noteiktajā kārtībā. Ja valsts ir atteikusies no savas tiesvedības veikšanas, ir uzskatāms, ka tā nodevusi tiesvedības veikšanu citai valstij.

34. pants

III sadaļas 2. nodaļā noteiktā tiesvedības nodošanas kārtība ir spēkā tiktāl, ciktāl tā atbilst šajā sadaļā paredzētajiem noteikumiem.

V SADAĻA

Ne bis in idem

35. pants

1. Personu, attiecībā uz kuru krimināllietā pieņemts galīgs un izpildāms spriedums, par to pašu nodarījumu nav atļauts ne krimināli vajāt, ne notiesāt, ne izpildīt jebkādu sankciju citā Līgumslēdzējā valstī, ja;

(a) šī persona ir attaisnota;

(b) piesprietā sankcija:

(i) pilnā apjomā izpildīta vai tiek izpildīta vai

(ii) pilnā apjomā vai attiecībā uz vēl neizpildīto daļu tikusi pakļauta apžēlošanai vai amnestijai;

(iii) nav vairs izpildāma termiņa notecējuma dēļ;

(c) tiesa nodarījuma izdarītāju atzinusi par vainīgu, bet nav piespriedusi nekādu sankciju.

2. Izņemot tos gadījumus, kad Līgumslēdzēja valsts pati ir lūgusi veikt tiesvedību, tai nav pienākums atzīt *ne bis in idem* spēkā esamību, ja nodarījums, attiecībā uz kuru spriedums pieņemts, bija vērsts pret personu vai institūciju, vai jebko citu, kam šajā valstī ir valstisks statuss, vai ja sprieduma subjektam pašam tajā bija valstisks statuss.

3. Turklāt Līgumslēdzējai valstij, kurā izdarīts nodarījums vai tas tiek uzskatīts par tādu saskaņā ar šīs valsts likumdošanas aktiem, nav obligāti jāatzīst *ne bis in idem* spēkā esamība, ja vien tā pati nav lūgusi veikt tiesvedību.

36. pants

Ja pret personu, kura notiesāta citā Līgumslēdzējā valstī par to pašu nodarījumu, tiek ierosināts jauns process, no iespējamās sankcijas tiek atskaitīts jebkurš brīvības atņemšanas termiņš, kas izciests saskaņā ar izpildīto spriedumu.

37. pants

Šī nodaļa neaizliedz plašāku valsts iekšējo likumdošanas normu piemērošanu attiecībā uz *ne bis in idem* sekām, kas saistītas ar ārvalstu spriedumiem krimināllietās.

VI SADAĻA

Nobeiguma noteikumi

38. pants

1. Šo Konvenciju var parakstīt ikviena Eiropas Padomes dalībvalsts. To ir nepieciešams ratificēt vai pieņemt. Ratifikācijas vai pieņemšanas dokumenti iesniedzami glabāšanā Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.
2. Šī Konvencija stājas spēkā trīs mēnešus pēc tam, kad iesniegts glabāšanā trešais ratifikācijas vai pieņemšanas dokuments.
3. Attiecībā uz valsti, kas parakstījusi Konvenciju, bet ratificē vai pieņem to vēlāk, šī Konvencija stājas spēkā trīs mēnešus pēc tam, kad iesniegts glabāšanā tās ratifikācijas vai pieņemšanas dokuments.

39. pants

1. Pēc tam, kad šī Konvencija ir stājusies spēkā, Eiropas Padomes Ministru komiteja var uzaicināt tai pievienoties jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, ja lēmumam, kas ietver šādu uzaicinājumu, vienprātīgi piekrīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kas ir ratificējušas šo Konvenciju.
2. Šāda pievienošanās notiek, iesniedzot glabāšanā Eiropas Padomes ģenerālsekretāram pievienošanās dokumentu, kas stājas spēkā trīs mēnešus pēc tā iesniegšanas.

40. pants

1. Ikviens Līgumslēdzēja valsts, parakstot šo Konvenciju vai iesniedzot glabāšanā tās ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu, var norādīt teritoriju vai teritorijas, uz kurām šī Konvencija attieksies.

2. Ikviens Līgumslēdzēja valsts, iesniedzot Konvencijas ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu, kā arī jebkurā laikā vēlāk var iesniegt Eiropas Padomes ģenerāļsekretāram adresētu paziņojumu, kurā tā norāda, ka paplašinās šīs Konvencijas piemērošanas sfēru, attiecinot to uz vēl kādu citu teritoriju vai teritorijām, kuras norādītas paziņojumā un par kuru starptautiskajām attiecībām šī Līgumslēdzēja valsts ir atbildīga vai kuru vārdā tā ir pilnvarota uzņemt saistības.

3. Katru paziņojumu, kas iesniegts saskaņā ar iepriekšējo punktu attiecībā uz jebkuru šādā paziņojumā minēto teritoriju, var atsaukt šīs Konvencijas 45. panta noteiktajā kārtībā.

41. pants

1. Ikviens Līgumslēdzēja valsts, parakstot Konvenciju vai iesniedzot glabāšanā tās ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu, var paziņot, ka tā vēlas izmantot I pielikumā paredzētās atrunas vai ka tā vēlas iesniegt šīs Konvencijas II pielikumā minēto paziņojumu.

2. Ikviens Līgumslēdzēja valsts var pilnībā vai daļēji atsaukt saskaņā ar iepriekšējo punktu izdarītās atrunas vai paziņojumu, par to iesniedzot Eiropas Padomes ģenerāļsekretāram adresētu paziņojumu, kas stājas spēkā tā saņemšanas dienā.

3. Nevienai Līgumslēdzējai valstij, kas izdarījusi atrunu attiecībā uz jebkuru no šīs Konvencijas pantiem, nav tiesību pieprasīt, lai tos ievērotu citas Līgumslēdzējas valstis, tomēr gadījumā, ja tās atruna ir daļēja vai nosacīta, šai valstij ir tiesības pieprasīt attiecīgā panta ievērošanu tiktāl, ciktāl tā pati to ievēro.

42. pants

1. Ikviens Līgumslēdzēja valsts jebkurā laikā var nosūtīt Eiropas Padomes ģenerāļsekretāram adresētu paziņojumu, kurā tā ierosina noteiktu tiesību normu iekļaušanu šīs Konvencijas III pielikumā.

2. Par jebkuriem grozījumiem III pielikumā norādītajās nacionālo tiesību normās ir jāpaziņo Eiropas Padomes ģenerāļsekretāram, ja šie grozījumi maina III pielikumā ietvertu informāciju.

3. Jebkuri grozījumi, kas saskaņā ar iepriekšējiem punktiem izdarīti III pielikumā, stājas spēkā katrā Līgumslēdzējā valstī vienu mēnesi pēc tam, kad par tiem informējis Eiropas Padomes ģenerāļsekretārs.

43. pants

1. Šī Konvencija neietekmē tiesības vai saistības, kas izriet no līgumiem par izdošanu un starptautiskajām daudzpusējām konvencijām par īpašiem jautājumiem, ne arī noteikumus attiecībā uz jautājumiem, kurus regulē šī Konvencija un kuri ir ietverti citās starp Līgumslēdzējām valstīm pastāvošās Konvencijās.

2. Līgumslēdzējām valstīm citai ar citu nav atļauts noslēgt ne divpusējus, ne daudzpusējus līgumus par jautājumiem, kas regulēti šajā Konvencijā, ja vien to mērķis nav papildināt šīs Konvencijas noteikumus vai veicināt tajā ietvertu principu īstenošanu.

3. Ja divas vai vairākas Līgumslēdzējas valstis jau iepriekš savstarpējās attiecībās šajā jautājumā ir nodibinājušas uz vienveidīgu likumdošanas aktu pamata vai ir izveidojušas savu īpašu sistēmu vai izdarīs to nākotnē, šīm valstīm ir tiesības regulēt savas attiecības tādā veidā, neraugoties uz šīs Konvencijas noteikumiem.

4. Līgumslēdzējas valstis, kuras izbeidz šīs Konvencijas noteikumu piemērošanu savstarpējās attiecībās saskaņā ar iepriekšējā punkta noteikumiem, par to informē Eiropas Padomes ģenerālsēkretāru.

44. pants

Eiropas Padomes Noziedzības problēmu komiteja tiks informēta par šīs Konvencijas īstenošanas gaitu un veiks visu nepieciešamo, lai draudzīgā ceļā atrisinātu jebkuru problēmu, kas varētu rasties Konvencijas īstenošanas procesā.

45. pants

1. Šī Konvencija ir noslēgta uz nenoteiktu laiku.

2. Ikviena Līgumslēdzēja valsts var denonsēt šo Konvenciju tiktāl, ciktāl tā uz to attiecas, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu.

3. Šāda denonsēšana stājas spēkā sešus mēnešus pēc tam, kad to saņēmis Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs.

46. pants

Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram ir jāinformē Eiropas Padomes dalībvalstis un visas šai Konvencijai pievienojušās valstis par:

(a) katru parakstīšanas gadījumu;

- (b) katru gadījumu, kad glabāšanā tiek iesniegts ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās dokuments;
- (c) katru šīs Konvencijas spēkā stāšanās gadījumu saskaņā ar 38. pantu;
- (d) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 9. panta 3. punkta noteikumiem;
- (e) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 13. panta 3. punkta noteikumiem;
- (f) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 18. panta 2. punkta noteikumiem;
- (g) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 40. panta 2. un 3. punkta noteikumiem;
- (h) katru atrunu vai paziņojumu, kas iesniegts saskaņā ar 41. panta 1. punkta noteikumiem;
- (i) katras atrunas vai paziņojuma atsaukumu, kas iesniegts saskaņā ar 41. panta 2. punkta noteikumiem;
- (j) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 42. panta 1. punkta noteikumiem, un katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar tā 2. punktu;
- (k) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 43. panta 4. punkta noteikumiem;
- (l) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 45. panta noteikumiem, un datumu, kad denonsēšana stājas spēkā.

47. pants

Šī Konvencija un saskaņā ar to iesniegtie paziņojumi attiecas tikai uz tiem nodarījumiem, kas izdarīti pēc šīs Konvencijas spēkā stāšanās attiecīgajās Līgumslēdzējās valstīs.

Iepriekšminēto apliecinot, Konvenciju ir parakstījušas uz to pilnvarotas personas.

Sastādīta Strasbūrā 1972. gada 15. maijā angļu un franču valodā, abiem tekstiem ir vienāds juridiskais spēks, vienā eksemplārā, kas glabāsies Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsekretārs nosūtīs apliecinātus norakstus visu to valstu valdībām, kuras ir parakstījušas šo Konvenciju vai tai pievienojušās.

I pielikums

Ikviena Līgumslēdzēja valsts var paziņot, ka tā patur sev tiesības:

- (a) noraidīt lūgumu veikt tiesvedību, ja tā uzskata, ka nodarījumam ir izteikti reliģisks raksturs;

- (b) noraidīt lūgumu veikt tiesvedību par nodarījumu, kuram paredzēto sankciju saskaņā ar tās likumdošanas aktiem var uzlikt vienīgi administratīva institūcija;
- (c) nepieņemt 22. pantu;
- (d) nepieņemt 23. pantu;
- (e) konstitucionālu apsvērumu dēļ nepieņemt 25. panta 2. teikumā paredzētos noteikumus;
- (f) nepieņemt 26. panta 2. punktā paredzētos noteikumus gadījumos, kad tā ir tiesīga saskaņā ar saviem likumdošanas aktiem;
- (g) nepiemērot 30. un 31. pantu attiecībā uz nodarījumu, kuram paredzētās sankcijas saskaņā ar šīs valsts vai citas ieinteresētās valsts likumdošanas aktiem var piespriest tikai administratīva institūcija;
- (h) nepieņemt V sadaļu.

II pielikums

Ikviens Līgumslēdzēja valsts var paziņot, ka tās konstitucionālajās tiesībās noteikto iemeslu dēļ tā var iesniegt un saņemt lūgumus veikt tiesvedību tikai apstākļos, kas paredzēti tās likumdošanas aktos.

Ikviens dalībvalsts, iesniedzot paziņojumu, var, ciktāl tas attiecas uz šo valsti, definēt jēdzienu "pilsonis" šīs Konvencijas izpratnē.

III pielikums

Nodarījumu saraksts, kas tiek pielīdzināti nodarījumiem, uz kuriem attiecas kriminālās likumdošanas akti

Šādi nodarījumi tiek pielīdzināti nodarījumiem, uz kuriem attiecas kriminālās likumdošanas akti:

- Francijā - jebkurš pretlikumīgs nodarījums, par kuru sankcija paredzēta *Contravention de grande voirie*;

- Vācijas Federatīvajā Republikā - jebkurš pretlikumīgs nodarījums, kuru izskata saskaņā ar 1968. gada 24. maija "Noteikumu pārkāpumu aktā" (*Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*) paredzēto kārtību;

- Itālijā - jebkurš pretlikumīgs nodarījums, kuram piemērojams 1967. gada 3. marta akts nr. 317.

